

ДЕРЖАВНИЙ ЦЕНТР ЗАЙНЯТОСТІ
ОДЕСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР ЗАЙНЯТОСТІ
ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ОДЕСЬКИЙ ЦЕНТР ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ
ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ ЗАЙНЯТОСТІ»

13.05.2025р.

НАКАЗ
м. Одеса

154

Про реагування
на випадки булінгу (цькування)

На виконання наказу Міністерства освіти і науки України від 28.12.2019 №1646 «Деякі питання реагування на випадки булінгу (цькування) та застосування заходів виховного впливу в закладах освіти», з метою створення безпечного освітнього середовища в ДНЗ «ОДЕСЬКИЙ ЦЕНТР ПТО ДСЗ»,

НАКАЗУЮ:

1. Створити в ДЕРЖАВНОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ «ОДЕСЬКИЙ ЦЕНТР ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ ЗАЙНЯТОСТІ» комісію з розгляду випадку булінгу (цькування) (далі – Комісія) у складі:

Голова комісії -	САРЖИНСЬКИЙ Роман, директор;
Заступник голови Комісії -	ІВАНЬКО Леонід, заступник директора з навчально-виробничої роботи;
Секретар Комісії -	РОМАНОВСЬКА Юлія, провідний юрисконсульт;
Члени Комісії -	ДРУМОВА Наталія, заступник директора з навчальної роботи;
	НІКІШИН Денис, заступник директора з навчальної роботи;
	ЛЯХОВЕЦЬКА Ірина, практичний психолог;
	БЕЛЕЦЬКИЙ Руслан, вихователь.

2. Затвердити Порядок реагування на випадки булінгу (цькування) в ДЕРЖАВНОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ «ОДЕСЬКИЙ ЦЕНТР ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ ЗАЙНЯТОСТІ» (далі - Порядок), Додаток 1, що додається.

3. Затвердити План заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню) в ДЕРЖАВНОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ «ОДЕСЬКИЙ ЦЕНТР ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ ЗАЙНЯТОСТІ», Додаток 2, що додається

4. Майстрам виробничого навчання, керівникам груп постійно проводити роз'яснювальну роботу зі здобувачами освіти щодо їх відповідальності за дії, які прирівнюються до булінгу.

5. Довести до відома усіх педагогічних працівників про персональну відповідальність

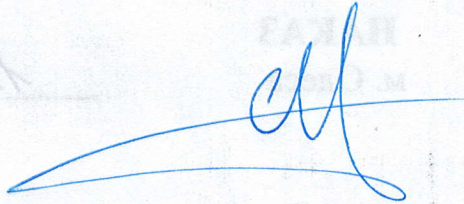
за випадки булінгу з їх боку чи спробу втаємничення таких випадків зі сторони здобувачів чи колег по роботі.

6. З даним наказом ознайомити всіх педагогічних працівників ДНЗ «ОДЕСЬКИЙ ЦЕНТР ПТО ДСЗ».

7. ДРУМОВІЙ Наталії, заступнику директора з навчальної роботи, розмістити даний наказ на офіційному сайті ДНЗ «ОДЕСЬКИЙ ЦЕНТР ПТО ДСЗ».

8. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

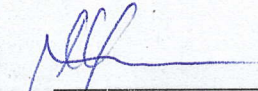
Директор

Роман САРЖИНСЬКИЙ

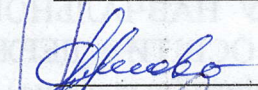
ПОГОДЖЕНО:

Заступник директора з НР

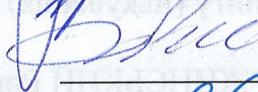
Денис НІКІШИН

Заступник директора з НР

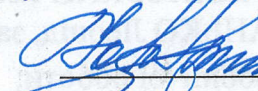
Наталія ДРУМОВА

Заступник директора з НВР

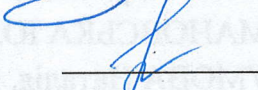
Геннадій ІВАНЬКО

Заступник директора з МР

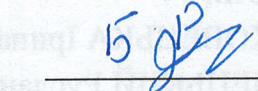
Юлія НАЗАРЕНКО

Провідний юрисконсульт

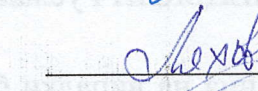

Юлія РОМАНОВСЬКА

З наказом ознайомлені:

Руслан БСЛЕЦЬКИЙ

Ірина ЛЯХОВЕЦЬКА

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказ ДНЗ «ОДЕСЬКИЙ ЦЕНТР
ПТО ДСЗ»від 13.05.25 2025 № 154

**Порядок
реагування на випадки булінгу (цькування) в ДЕРЖАВНОМУ
НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ «ОДЕСЬКИЙ ЦЕНТР ПРОФЕСІЙНО-
ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ ЗАЙНЯТОСТІ»**

I. Загальні положення

1. ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «ОДЕСЬКИЙ ЦЕНТР ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ ЗАЙНЯТОСТІ» (далі Центр) - навчальний заклад, в якому взаємодіють дорослі люди з рівними правами. Навчання будується за принципами рівних можливостей та прав для всіх учасників освітнього процесу. Центр має бути безпечним місцем для здобувачів освіти, вільним від дискримінації, порушення прав людини, приниження гідності та інших ганебних явищ, у якому створено безпечне, доброзичливе та психологічно комфортне освітнє середовище, формується культура поваги та нетерпимості до будь-яких проявів булінгу серед слухачів, педагогічних працівників та адміністрації.

2. Цей Порядок визначає механізм реагування на випадки булінгу (цькування) в Центрі.

3. Проявами, які можуть бути підставами для підозри в наявності випадку булінгу (цькування) учасника освітнього процесу в Центрі є:

- замкнутість, тривожність, страх або, навпаки, демонстрація повної відсутності страху, ризикована, зухвала поведінка;
- нерівноважена поведінка;
- агресивність, напади люті, схильність до руйнації, нищення, насильства;
- різка зміна звичної поведінки;
- уповільнене мислення, знижена здатність до навчання;
- відлюдкуватість, уникнення спілкування;
- ізоляція, виключення з групи, небажання інших учасників освітнього процесу спілкуватися;
- занижена самооцінка, наявність почуття провини;
- схильність до пропуску навчальних занять;
- депресивні стани;
- аутоагресія (самоушкодження);
- суїцидальні прояви;
- явні фізичні ушкодження та (або) ознаки поганого самопочуття (нудота, головний біль, кволість тощо);
- намагання приховати травми та обставини їх отримання;
- скарги на біль та (або) погане самопочуття;
- пошкодження чи зникнення особистих речей;
- вимагання особистих речей, їжі, грошей;
- жести, висловлювання, прізвиська, жарти, погрози, поширення чуток сексуального (інтимного) характеру або інших відомостей, які особа бажає зберегти в таємниці;
- наявність фото-, відео- та аудіоматеріалів фізичних або психологічних знущань, сексуального (інтимного) змісту;
- наявні пошкодження або зникнення майна та (або) особистих речей.

4. До булінгу (цькування) в Центрі належать випадки, які відбуваються безпосередньо в приміщенні закладу освіти та на прилеглих територіях (включно з навчальними приміщеннями, приміщеннями для занять спортом, проведення заходів, коридорами,

роздягальнями, вбиральнями, гуртожитком тощо) та (або) за межами закладу освіти під час заходів, передбачених освітньою програмою, планом роботи Центру.

Ознаками булінгу (цькування) є систематичне вчинення учасниками освітнього процесу діянь стосовно інших учасників освітнього процесу, в тому числі із застосуванням засобів електронних комунікацій, а саме:

- умисне позбавлення їжі, одягу, коштів, документів, іншого майна або можливості користуватися ними, перешкоджання в отриманні освітніх послуг;
- словесні образи, погрози, у тому числі щодо третіх осіб, приниження, переслідування, залякування, інші діяння, спрямовані на обмеження волевиявлення особи;
- будь-яка форма небажаної вербальної, невербальної чи фізичної поведінки сексуального характеру, зокрема принизливі погляди, жести, образливі рухи тіла, прізвиська, образи, жарти, погрози, поширення образливих чуток;
- будь-яка форма небажаної фізичної поведінки, зокрема ляпаси, стусани, штовхання, щипання, шмагання, кусання, завдання ударів;
- інші правопорушення насильницького характеру.

5. Суб'єктами реагування у разі настання випадку булінгу (цькування) в Центрі (далі - суб'єкти реагування) є:

- керівники та інші працівники Центру;
- територіальні органи (підрозділи) Національної поліції України.

Суб'єкти реагування на випадки булінгу (цькування) в закладі освіти діють в межах повноважень, передбачених законодавством та цим Порядком.

6. Педагогічні та інші працівники Центру у разі, якщо вони виявляють булінг (цькування), зобов'язані:

- вжити невідкладних заходів для припинення небезпечного впливу;
- за потреби надати домедичну допомогу та викликати бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги для надання екстреної медичної допомоги;
- повідомити керівника Центру;
- звернутись (за потреби) до територіальних органів (підрозділів) Національної поліції України;

II. Подання заяв або повідомлень про випадки булінгу (цькування) в Центрі

1. Учасники освітнього процесу можуть повідомити про випадок булінгу (цькування), стороною якого вони стали або підозрюють про його вчинення, або про який отримали достовірну інформацію та подати заяву директору Центру.

Повідомлення можуть бути в усній та (або) письмовій формі, в тому числі із застосуванням засобів електронної комунікації.

2. Директор Центру у разі отримання заяви або повідомлення про випадок булінгу (цькування):

- невідкладно у строк, що не перевищує однієї доби, повідомляє територіальний орган (підрозділ) Національної поліції України;
- за потреби викликає бригаду екстреної (швидкої) медичної допомоги для надання екстреної медичної допомоги;
- скликає засідання комісії з розгляду випадку булінгу (цькування) (далі - комісія) не пізніше ніж упродовж трьох робочих днів з дня отримання заяви або повідомлення.

III. Склад комісії, права та обов'язки її членів

1. Склад комісії затверджує директор Центру. Комісія виконує свої обов'язки на постійній основі.

2. Склад комісії формується з урахуванням основних завдань комісії.

Комісія складається з голови, заступника голови, секретаря та не менше ніж п'яти її членів.

До складу комісії входять педагогічні працівники, у тому числі практичний психолог.

3. Головою комісії є директор Центру.

Голова комісії організовує її роботу і відповідає за виконання покладених на комісію завдань, головує на її засіданнях та визначає перелік питань, що підлягають розгляду.

Голова комісії визначає функціональні обов'язки кожного члена комісії.

У разі відсутності голови комісії його обов'язки виконує заступник голови комісії.

У разі відсутності голови комісії його обов'язки виконує заступник голови комісії.

У разі відсутності голови комісії та заступника голови комісії обов'язки голови комісії виконує один із членів комісії, який обирається комісією за поданням її секретаря.

У разі відсутності секретаря комісії його обов'язки виконує один із членів комісії, який обирається за поданням голови комісії або заступника голови комісії.

4. Секретар комісії забезпечує підготовку проведення засідань комісії та матеріалів, що підлягають розгляду на засіданнях комісії, ведення протоколу засідань комісії.

5. Член комісії має право:

- ознайомлюватися з матеріалами, що стосуються випадку булінгу (цькування), брати участь у їх перевірці;

- подавати пропозиції, висловлювати власну думку з питань, що розглядаються;

- брати участь у прийнятті рішення шляхом голосування;

- висловлювати окрему думку усно або письмово;

- вносити пропозиції до порядку денного засідання комісії.

6. Член комісії зобов'язаний:

- особисто брати участь у роботі комісії;

- не розголошувати стороннім особам відомості, що стали йому відомі у зв'язку з участю у роботі комісії, і не використовувати їх у своїх інтересах або інтересах третіх осіб;

- виконувати в межах, передбачених законодавством та посадовими обов'язками, доручення голови комісії;

- брати участь у голосуванні.

IV. Порядок роботи комісії

1. У день подання заяви видається наказ по Центру про проведення комісією розслідування та збір інформації щодо випадку булінгу.

2. Комісія протягом 10 днів проводить розслідування та приймає відповідне рішення:

- якщо комісія визнає, що це був булінг (цькування), а не одноразовий конфлікт чи сварка, тобто відповідні дії носять системний характер, про це повідомляються уповноважені підрозділи органів Національної поліції України (ювенальна превенція);

- якщо комісія не кваліфікує випадок як булінг (цькування), а постраждалий не згоден з цим, то він може одразу звернутись до органів Національної поліції України із заявою.

4. Під час проведення засідання секретар комісії веде протокол засідання комісії.

5. Кривдник (булер), потерпілий (жертва булінгу), за наявності — спостерігачі зобов'язані виконувати рішення та рекомендації комісії з розгляду випадків булінгу (цькування) в закладі освіти.

6. Відповідальність за булінг (цькування) визначається відповідно до законодавства України:

Для здобувачів освіти (булерів):

- застосування заходів дисциплінарного впливу відповідно до статуту закладу освіти (зауваження, догана).

- у разі вчинення булінгу особою, яка досягла 16-річного віку, можливе притягнення до адміністративної відповідальності за статтею 173-4 Кодексу України про адміністративні правопорушення (штраф або громадські роботи).

- у випадках, передбачених Кримінальним кодексом України, можлива кримінальна відповідальність.

Для педагогічних працівників та інших працівників закладу освіти:

- за неналежне виконання обов'язків щодо запобігання та протидії булінгу, приховування випадків булінгу, працівники можуть бути притягнуті до дисциплінарної відповідальності (догана, звільнення);

- у випадках, передбачених законодавством, можлива адміністративна відповідальність за статтею 173-4 Кодексу України про адміністративні правопорушення (штраф).

Для керівника закладу освіти:

- невиконання або неналежне виконання обов'язків щодо протидії булінгу тягне за собою адміністративну відповідальність за статтею 173-4 Кодексу України про адміністративні правопорушення (штраф).

IV. Запобігання та протидія булінгу (цькуванню) в закладі освіти

1. Діяльність щодо запобігання та протидії булінгу (цькуванню) в Центрі має бути постійним системним процесом, спрямованим на визначення та реалізацію необхідних заходів, способів і

методів запобігання виникненню булінгу (цькування) та (або) потенційних ризиків його виникнення;

виявлення булінгу (цькування) та (або) потенційних ризиків його виникнення;

визначення та реалізацію необхідних заходів, способів і методів вирішення ситуацій булінгу (цькування) та/або усунення потенційних ризиків його виникнення.

2. Діяльність щодо запобігання та протидії булінгу (цькуванню) в Центрі ґрунтується на принципах:

- недискримінації за будь-якими ознаками;
- ненасильницької поведінки в міжособистісних стосунках;
- партнерства та підтримки між педагогічним колективом Центру і здобувачами освіти; гендерної рівності.

3. Завданнями діяльності щодо запобігання та протидії булінгу (цькуванню) в Центрі є:

- створення безпечного освітнього середовища, що включає психологічну та фізичну безпеку учасників освітнього процесу;
- визначення стану, причин і передумов поширення булінгу (цькування);
- підвищення рівня поінформованості учасників освітнього процесу про булінг (цькування);
- формування в учасників освітнього процесу нетерпимого ставлення до насильницьких моделей поведінки, усвідомлення булінгу (цькування) як порушення прав людини;
- заохочення всіх учасників освітнього процесу до активного сприяння запобіганню булінгу (цькуванню).

4. Діяльність щодо запобігання та протидії булінгу (цькуванню) в закладі освіти відображається в плані заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу.

**Заступник директора
з методичної роботи**

Юлія НАЗАРЕНКО

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказ ДНЗ «ОДЕСЬКИЙ ЦЕНТР ПТО
ДСЗ»

від 13.05.2025 2025 № 154

**План заходів,
спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню)
в ДЕРЖАВНОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ «ОДЕСЬКИЙ ЦЕНТР
ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ
ЗАЙНЯТОСТІ»**

№з/п	Заходи	Термін виконання	Відповідальний
Інформаційно-просвітницька та профілактична робота щодо попередження насильства та булінгу			
1	Розробка та схвалення заходів спрямованих на запобігання та протидію булінгу	Щороку до початку навчального року	Адміністрація
2	Створення безпечного освітнього простору у навчальному закладі, формування позитивного мікроклімату.	Постійно	Учасники освітнього процесу
3.	Інформаційні кампанії: розповсюдження інформаційних матеріалів (буклети, плакати, стенди) про поняття булінгу, його види, наслідки та способи протидії.	Постійно	Практичний психолог, педпрацівники, адміністрація
4	Забезпечення видимості та доступності інформації про булінг та способи допомоги: розміщення контактів осіб, відповідальних за прийняття заяв про булінг, телефонів гарячих ліній, посилення на корисні ресурси у помітних місцях навчального закладу та на веб-сайті.	Постійно	Адміністрація, практичний психолог
5	Наради з різними категоріями працівників з питань профілактики булінгу.	Протягом навчального року	Адміністрація
6	Інформаційне повідомлення з профілактики булінгу (цькування) серед здобувачів освіти під час організаційних зборів.	Постійно	Практичний психолог
7	Організація зустрічей та круглих столів: залучення здобувачів освіти, педагогічних працівників та адміністрації до обговорення проблем булінгу, обміну думками та пошуку спільних шляхів їх вирішення.	Регулярно протягом року	Адміністрація, практичний психолог, педагогічні працівники
8	Проведення тренінгу з розвитку навичок ненасильницького спілкування та мирного розв'язання конфліктів для учасників освітнього процесу	Протягом навчального року	Практичний психолог
9	Надання методичних рекомендацій щодо виявлення, реагування на випадки	Постійно	Адміністрація, практичний

	домашнього насильства і взаємодії педагогічних працівників із іншими органами та службами		психолог
Робота з педагогами та іншими працівниками Центру			
1	Організація та проведення семінарів, вебінарів, тренінгів з питань розпізнавання булінгу, методик реагування на нього, розвитку емоційного інтелекту та навичок управління групою.	Протягом року	Адміністрація, практичний психолог
2	Консультавання кураторів та слухачів груп з проблемних питань. Корекційні заходи	Постійно	Практичний психолог
3	Інформаційне повідомлення «Кібербулінг: особливості та небезпеки». Правила безпечної поведінки в онлайн-середовищі.	1 раз на рік	Практичний психолог
Робота зі здобувачами освіти			
1	Проведення тематичних занять, лекцій, тренінгів та бесід: залучення юристів, соціальних працівників для проведення інтерактивних заходів з питань запобігання булінгу, розвитку толерантності, емпатії, поваги до різноманітності.	Протягом навчального року	Практичний психолог, педагогічні працівники, запрошені фахівці
2	Навчання слухачів навичкам медіації для врегулювання конфліктів мирним шляхом.	Протягом навчального року	Практичний психолог
3	Індивідуальні консультації з питань вирішення конфліктних ситуацій, створення безпечного середовища у Центрі.	Протягом навчального року	Практичний психолог
4	Проведення уроків з кібербезпеки, навчання розпізнаванню кібербулінгу та способів реагування на нього, формування культури відповідальної онлайн-поведінки.	Протягом навчального року	Практичний психолог
5	Інтерактивні заняття та тренінги для навчання здобувачів освіти стратегій безпечної поведінки та звернення за допомогою.	Протягом навчального року	Практичний психолог
Моніторинг освітнього середовища Центру			
1	Анкетування слухачів про безпеку в Центрі	Після закінчення навчання	Практичний психолог, куратори
2	Діагностика стосунків у Центрі. Анкетування слухачів та педпрацівників.	1 раз на рік	Практичний психолог
3	Проведення анонімних опитувань серед слухачів з метою виявлення прихованих випадків булінгу та оцінки рівня психологічного клімату в навчальних групах.	Щорічно	Практичний психолог
4	Аналіз інформації за протоколами комісії з розгляду випадків боулінгу у навчальному закладі (в Центрі).	Щоквартально	Адміністрація

Заступник директора
з методичної роботи

Юлія НАЗАРЕНКО